

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 16 marca 2017 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezydenta Miasta K. z dnia (...), (...)wobec oskarżonego R. S. (1) na podstawie art. 140 ust. 1 pkt. 4 (...) orzeczono cofnięcie uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi kat. B do czasu uzyskania wymaganych kwalifikacji w kat. B niezbędnych do kierowania pojazdami potwierdzonych pozytywnym wynikiem kontrolnego egzaminu sprawdzającego. Decyzji tej nadano rygor natychmiastowej wykonalności i zobowiązano oskarżonego do zwrotu prawa jazdy. Przyczyną wydania wymienionej decyzji było przekroczenie przez R. S. (1) 24 punktów za naruszenie przepisów bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz niezgłoszenie się na egzamin kontroli sprawdzający kwalifikacje. Oskarżony uprzednio kwestionował przekroczenie dopuszczalnej ilości punktów, ukaranie mandatem za przekroczenie prędkości. Decyzję tę oskarżony odebrał w dniu (...) Oskarżony złożył od wymienionej decyzji odwołanie wraz z wnioskiem o wstrzymanie jej natychmiastowego wykonania. Postanowieniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. z dnia (...)r., SKO. (...), odmówiono wstrzymania natychmiastowego wykonania decyzji, zaś decyzją Kolegium z dnia (...)SKO. (...) utrzymano w mocy zaskarżone postanowienie, równocześnie pouczone, że decyzja jest ostateczna, przysługuje od niej skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. w terminie 30 dni od daty otrzymania odpisu decyzji. Oskarżony zdecydował się na wniesienie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, uczynił to jednak po terminie.

Pomimo prawomocnej i wykonalnej decyzji o cofnięciu uprawnień R. S. (1) w dalszym ciągu poruszał się samochodem, kierując nim, posługiwał się przy tym angielskim dokumentem prawa jazdy. Pomimo kontroli drogowych, w związku z podejrzeniem popełnienia wykroczeń funkcjonariusze Policji nie odebrali mu angielskiego dokumentu. Oskarżony został zatrzymany do kontroli drogowej jako kierujący samochodem marki A. o nr rej. (...) w dniu 1 grudnia 2015 r. w R. na ul. (...), w związku z tym iż podczas jazdy korzystał z telefonu wymagającego trzymania słuchawki w ręku (art. 45 ust. 2 pkt. 1 (...)). Kontrolę przeprowadzał funkcjonariusz P. D. (1), podczas kontroli stwierdził również, iż kierujący nie posiada przy sobie dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia OC oraz dowodu rejestracyjnego pojazdu, podczas kontroli R. S. (1) okazał angielski dokument prawa jazdy. W związku z popełnionymi wykroczeniami P. D. (1) nałożył na oskarżonego mandat karny w wysokości 300 zł i 5 punktów karnych, zaś R. S. (1) skorzystał z przysługującego mu prawa do odmowy przyjęcia mandatu. W dniu 10 stycznia 2016 r. w R. oskarżony został z kolei zatrzymany do kontroli drogowej jako kierujący tym samym pojazdem przez funkcjonariusza Policji K. S. (1), w związku z niedostosowaniem się do znaku nakazującego jazdę w prawo. Podczas kontroli funkcjonariusz nie zatrzymał okazanego mu przez oskarżonego angielskiego dokumentu prawa jazdy, z uwagi na brak możliwości sprawdzenia statusu oskarżonego jako kierowcy w systemie. Angielski dokument prawa jazdy został zatrzymany oskarż onemu dopiero podczas kolejnej kontroli związanej z podejrzeniem popełnienia czynu z art. 97 kw w zw. z art. 45 ust. 2 pkt. 1 PRD.

W dniu (...) r. R. S. (1) uzyskał orzeczenie psychologiczne nr (...) stwierdzające brak przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami w zakresie prawa jazdy akt. B. Ostatecznie oskarżony zdał egzamin i odzyskał uprawnienia oraz dokument je potwierdzający – tylko angielskie prawo jazdy. R. S. (1) w dniu (...). odbył również szkolenie w trybie art. 130 ust. 3 PRD.

Dowody:

częściowo wyjaśnienia oskarżonego R. S. karta (...) zeznania świadków P. D. karta (...) oraz K. S. karta (...) odpis decyzji wraz z dowodem dor. karta (...), korespondencja oskarżonego karta (...) zaświadczenie wraz z dowodem wpłaty karta (...)

R. S. (1) ma (...) lat, jest kawalerem, nie posiada dzieci. Oskarżony ma wykształcenie wyższe, z zawodu jest menadżerem, prowadzi własną działalność gospodarczą, nie potrafi określić wysokości uzyskiwanych dochodów, posiada również majątek w postaci kilku nieruchomości, dwóch samochodów. Oskarżony za(...)zadeklarował uzyskania dochodów. R. S. (1) nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie, ani odwykowo. Oskarżony nie był dotychczas karany.

Dowody:

oświadczenie oskarżonego karta (...), informacja skarbowa karta 26, karta karna karta (...)

Oskarżony R. S. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów i wyjaśnił, że sprawa związana z utratą uprawnień jest w toku, a decyzja o cofnięciu uprawnień jest nieprawomocna. Ponadto wskazał, iż posiada angielskie prawo jazdy wyrobione w dniu (...)r., które pozwala mu na kierowanie pojazdami na drogach europejskich, w tym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Uprawnienia do kierowania pojazdami są mu niezbędne w związku z wykonywaną pracą ((...).Podczas rozprawy w dniu 6 grudnia 2016 r. oskarżony stwierdził, iż jest ofiarą „patologii państwa”, dopuszczalną ilość punktów przekroczył na skutek rzekomego przekroczenia dopuszczalnej prędkości stwierdzonego radarem, który jego zdaniem nie jest wiarygodny w zakresie wyników pomiaru, przyjął mandat, bo 200-300 zł to nie jest kwota, dla której warto się odwoływać. Lecz miesiąc później otrzymał zawiadomienie o przekroczeniu punktów, wówczas się odwołał, kolejno do SKO oraz WSA. Miał uzyskać informacje od „policji i urzędów”, że do czasu rozpoznania odwołań może kierować pojazdami. W tym czasie m.in. miał być zatrzymany w miejscowości B., gdzie okazał angielski dokument prawa jazdy i dokumenty związane z odwołaniem, a funkcjonariusz ukarał go mandatem tylko za brak gaśnicy. Po raz kolejny był kontrolowany w dniu (...)r. i wówczas funkcjonariusz Policji również miał potwierdzić jego prawo do kierowania pojazdami na podstawie angielskiego dokumentu. Później został wezwany w sprawie podejrzenia popełnienia czynu z art. 180a kk, funkcjonariusz w dalszym ciągu miał mieć wątpliwości, czy może kierować pojazdami. W tej też sprawie skorzystał z porady prawnika, który również miał go zapewnić, że może kierować pojazdami. Wreszcie udał się do (...) w K., gdzie ostatecznie też poinformowano go że może kierować pojazdami korzystając z angielskiego prawa jazdy. Dopiero później funkcjonariusze w związku z rzekomym popełnieniem kolejnego wykroczenia odebrali mu angielski dokument prawa jazdy. Następnie nie czekając na orzeczenie Sądu zdecydował się na zdanie egzaminu i odzyskał tylko angielski dokument. Oświadczył, iż nie był świadomy, że nie może jeździć korzystając z tego dokumentu (karta (...).Na rozprawie w dniu 16 marca 2017 r. po wysłuchaniu zeznań świadka K. S. (1) i opuszczeniu przez wymienionego sali rozpraw, nie skorzystawszy z prawa do zadania pytania, R. S. (1) oświadczył, iż podczas kontroli okazał funkcjonariuszowi wszystkie dokumenty, w tym związane z odwołaniem, a ten miał mu życzyć powodzenia(...)

Wyjaśnienia oskarżonego R. S. (1) tylko w części zasługują na wiarę – dotyczy to faktu kierowania samochodem pomimo wydanej decyzji o utracie uprawnień, m.in. w dniach (...) r. oraz (...)r., odwołania się od wymienionej decyzji do SKO oraz kolejno do WSA w K. jak również w części dotyczącej podjęcia czynności zmierzających do odzyskania uprawnień do kierowania pojazdami i dokumentu prawa jazdy je potwierdzającego. W tej części wyjaśnienia oskarżonego korelują z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a to zeznaniami świadków P. D. (1) oraz K. S. (1), jak również treścią zgromadzonych dokumentów, w tym odpisów decyzji odpowiednich organów, kopią korespondencji oskarżonego oraz zaświadczeniami. W pozostałym zakresie - w części w jakiej oskarżony twierdził, iż wbrew treści wymienionych decyzji mógł kierować pojazdami na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie angielskiego dokumentu prawa jazdy, jak również w zakresie w jakim R. S. (1) twierdził, iż to sami funkcjonariusze Policji, urzędnicy oraz prawnik udzielający mu porady, zapewniali go że może kierować pojazdami mechanicznymi pomimo decyzji o utracie uprawnień, Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego uznając, iż stanowią one wyłącznie przyjętą przezeń linię obrony. Ta część wyjaśnień oskarżonego, w której wbrew treści decyzji i związanych z nimi pouczeń, twierdzi on, iż nie miał świadomości, że nie może kierować samochodem posiadając angielski dokument prawa jazdy, co miałyby dodatkowo wzmacniać informacje od funkcjonariuszy Policji, urzędnika oraz prawnika, stoi w oczywistej sprzeczności nie tylko z obowiązującymi przepisami, ale przede wszystkim treścią decyzji, których odpisy doręczono oskarżonemu – Prezydenta Miasta K. z dnia (...)r. oraz Samorządowego Kolegium

Odwoławczego w K. z dnia (...)r. wraz z postanowieniem Kolegium z dnia (...). w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na zeznania świadka K. S. (1), który wyraźnie zaznaczył, iż podczas kontroli nie mógł sprawdzić statusu kierującego – oskarżonego, z uwagi na brak dostępu do systemu, również drugi z funkcjonariuszy wskazał, iż zdarza się podczas kontroli brak tego rodzaju dostępu. Sąd w całości dał wiarę zeznaniom wymienionych świadków, są to osoby postronne, nie mające interesu w składaniu fałszywych zeznań, zaś jak obaj funkcjonariusze wskazali przyczyną ich interwencji wobec kierującego były dostrzeżone – popełnione przezeń wykroczenia drogowe, nie zaś fakt kierowania bez uprawnień, czego niewątpliwie nie wiedzieli do czasu podjęcia interwencji, a z uwagi na brak dostępu do systemu, również mogli tego nie zweryfikować. R. S. (1) nie wskazał konkretnych urzędnika, czy też prawnika, którzy wbrew treści decyzji i obowiązujących przepisów mieli go pouczyć, iż może kierować pojazdami pomimo utraty uprawnień. Wreszcie nawet gdyby tak było to, żadne tego rodzaju pouczenie nie może zwolnić oskarżonego, również jako kierującego pojazdami mechanicznymi, ze znajomości odpowiednich przepisów. Wszak R. S. (1) jest osobą dorosłą, wykształconą, niewątpliwie zdolną do czytania treści decyzji ze zrozumieniem, czy też rozumienia treści przepisu, ma obowiązek je znać i się do nich stosować.

Sąd oparł również swe ustalenia na powołanych dowodach z dokumentów, które zostały sporządzone przez uprawnione osoby, w ramach powierzonych im kompetencji, zgodnie ze stanem posiadanej wiedzy. Ich treść nie była kwestionowana przez oskarżonego.

Sąd zważył, co następuje:

Czyny zarzucane oskarżonemu zostały opisane w art. 180a kk, stanowi on, iż odpowiedzialności karnej podlega osoba, która m.in. na drodze publicznej prowadzi pojazd mechaniczny nie stosując się do decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami. Przepis ten ma na celu ochronę bezpieczeństwa ruchu drogowego, jego uczestników, przed osobami, które w świetle obowiązujących przepisów nie posiadają odpowiednich uprawnień do kierowania pojazdami na skutek ich utraty zwykle w związku z niestosowaniem się do obowiązujących w ruchu drogowym przepisów, zasad. Odpowiedzialności karnej na podstawie wymienionego przepisu podlega więc osoba, która pierwotnie posiadała uprawnienia, uzyskała je w sposób przewidziany prawem, zdając odpowiedni egzamin, a następnie na skutek dalszych okoliczności utraciła je na podstawie decyzji uprawnionego organu, którym jest przede wszystkim starosta (Prezydent Miasta). Zgodnie z art. 140 ust. 1 PRD decyzję taką wydaje się m.in. w przypadku przekroczenia limitu punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego, tzw. punktów karnych, w stosunku do kierujących w ciągu pierwszego roku po uzyskaniu uprawnień, niepoddania się sprawdzeniu kwalifikacji w trybie art. 114 ust. 1 pkt. 1b PRD, a więc w przypadku przekroczenia 24 punktów i niepoddaniu się sprawdzeniu kwalifikacji. Osoba, która utraciła uprawnienia będzie odpowiadała za popełnienie przestępstwa z art. 180a kk, jeżeli wbrew utracie uprawnień, będzie kierowała np. na drodze publicznej pojazdem mechanicznym. Występek ten ma charakter umyślny sprawca działa więc z zamiarem bezpośrednim, bądź ewentualnym.

W tym miejscu zauważyć należy, iż nie można zawsze utożsamiać faktu posiadania dokumentu prawa jazdy z posiadaniem uprawnień do kierowania pojazdami, co może wynikać chociażby z tego, iż nie każda osoba zobowiązana do zwrotu dokumentu czyni to. Nie można również uznać, iż jak miało to miejsce w stosunku do R. S. (1), posiadanie zagranicznego dokumentu prawa jazdy uprawnia do kierowania pojazdami wbrew treści decyzji o utracie tego rodzaju uprawnień. Odpowiedzialność za występek z art. 180a kk ponosi osoba, wobec której orzeczono o utracie uprawnień, a nie osoba, która nie posiada przy sobie ważnego dokumentu prawa jazdy podczas kierowania pojazdem mechanicznym na drodze publicznej, ten ostatni czyn stanowi wykroczenie z art. 95 kw.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami dokumentem stwierdzającym posiadanie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi jest m.in. wydane w Rzeczypospolitej Polskiej prawo jazdy, może to być również prawo jazdy międzynarodowe, czy też wydane za granicą międzynarodowe prawo jazdy, bądź prawo jazdy krajowe wydane zgodnie z odpowiednimi przepisami, jak również krajowe prawo jazdy wydane w jednym z krajów Unii Europejskiej. Co do zasady kierowca może posiadać tylko jeden dokument prawa jazdy, ewentualnie prawo jazdy międzynarodowe, bądź inne określone w trybie art. 4 ust. 2 ww. ustawy o kierujących pojazdami. Co więcej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie będzie uznawane za ważne prawo jazdy, wydane w innym kraju

Unii Europejskiej, jeżeli m.in. na terenie któregoś z państw UE zatrzymano prawo jazdy lub wydano decyzję o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdem (art. 4 ust. 3 ww. ustawy).

Mając na uwadze powyższe rozważania prawne i ustalony przebieg wydarzeń, zachowania oskarżonego w dniach 1 grudnia 2015 r. oraz 10 stycznia 2016 r. w ocenie Sądu R. S. (1) wyczerpał znamiona występku z art. 180a kk, albowiem wbrew wydanej decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi kat. B we wskazanych dniach w R. na drogach publicznych kierował samochodem marki A.. Zarzucanego mu czynu oskarżony dopuścił się umyślnie, znał bowiem treść decyzji z dnia (...). o cofnięciu uprawnień, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a ani samej decyzji, ani rygoru nie uchyliło Samorządowe Kolegium Odwoławcze w K., na skutek odwołań oskarżonego. Treść wymienionych decyzji i postanowienia jest jasna, jednoznaczna, w zakresie odmowy uchylenia rygoru natychmiastowej wykonalności – ostateczna. R. S. (1) pomimo wiedzy o treści wymienionych decyzji w pełni świadomie wsiadał za kierownicę auta i kierował nim. Swoje zachowanie próbował tylko usprawiedliwiać, wbrew treści obowiązujących przepisów, nie tylko samej decyzji, ale i art. 4 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami, posiadaniem wydanego w Wielkiej Brytanii prawa jazdy. Nie bacząc przy tym, iż zgodnie z wymienioną ustawą winien posiadać tylko jeden dokument. Zaś jak już wskazano samo posiadanie dokumentu prawa jazdy, a nawet dwóch, nie musi oznaczać posiadania uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi kat. B. W stosunku do R. S. (1) wydana została decyzja o ich cofnięciu, czego miał świadomość.

Czyny oskarżonego są zawinione, jest on osobą dorosłą, wykształconą, znającą normy i przepisy prawa w stopniu dostatecznym, by wiedzieć, jak należy postępować. W toku postępowania nie ustalono okoliczności, które mogły by budzić wątpliwości co do jego poczytalności, nie leczy się on psychiatrycznie, neurologicznie, ani odwykowo, również samo nawet powtarzające się niestosowanie się do norm prawa, nie prowadzi do powstania po stronie Sądu tego rodzaju wątpliwości. Mając na uwadze przemyślenia osobiste po stronie oskarżonego w ocenie Sądu stopień jego zawinienia należy ocenić jako stosunkowo znaczny. Czyny oskarżonego są również społecznie szkodliwe swoim zachowaniem godził on w bezpieczeństwo w komunikacji, bezpieczeństwo własne jak i innych uczestników ruchu. Wszak podstawą utraty uprawnień do kierowania pojazdami było wielokrotne naruszanie norm obowiązujących w ramach ruchu drogowego. Postawa oskarżonego, jego wypowiedzi wskazują na jego lekceważący stosunek do tych norm, wybiórcze się do nich stosowanie i próby takiej ich interpretacji by usprawiedliwić własne zachowanie. Przekonuje o tym nie tylko sposób postępowania R. S. (1) w związku z utratą uprawnień do kierowania pojazdami, pomimo wiedzy o treści decyzji, odwołania się od niej, jak również od nadania tej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, świadome i wielokrotne kierowanie samochodem, ale również swoista kalkulacja „zysków i strat”, jak chociażby w sprawie przyjęcia mandatu za przekroczenie prędkości, którego jak twierdzi nie było, lecz kwota 200-300 zł nie była jego zdaniem „warta” odwołania się (...). Z tych też względów zdaniem Sądu stopień społecznej szkodliwości popełnionych przez oskarżonego czynów również należy uznać za stosunkowo znaczny.

Zarzucane oskarżonemu czyny – oba z art. 180a kk, są zagrożone alternatywnie karą grzywny, ograniczenia wolności, bądź pozbawienia wolności do lat 2. W przedmiotowej sprawie w ocenie Sądu w świetle poczynionych ustaleń, w tym stopnia winy i społecznej szkodliwości zarzucanych oskarżonemu czynów, mając na uwadze z jednej strony okoliczność łagodzącą w postaci dotychczasowej niekaralności oskarżonego, z drugiej zaś jego stosunek do popełnionych czynów w ocenie Sądu dla osiągnięcia tak indywidualnych celów kary, jak i jej społecznego oddziaływania, wystarczającym będzie wymierzenie oskarżonemu jednostkowych kar rodzajowo najłagodniejszych – kar grzywny. Z tych też względów za każdy z popełnionych czynów wymierzono R. S. (1) karę 80 stawek dziennych grzywny. Zaś mając na uwadze sytuację materialną oskarżonego wysokość jednej stawki ustalono na kwotę 30 zł. Wobec orzeczenia dwóch jednostkowych kar grzywny, za przestępstwa podobne, bacząc by orzeczona kara łączna była dolegliwa i stanowiła odpowiedź na popełnienie dwóch występków, Sąd stosując normy przepisów art. 85 § 1 kk oraz art. 86 § 1 i 2 kk wymierzył R. S. (1) karę łączną 100 stawek dziennych, pozostawiając wysokość jednej stawki dziennej na poziomie 30 zł.

W przedmiocie kosztów postępowania orzeczono na podstawie art. 627 kpk obliczając je z uwzględnieniem wydatków poniesionych w postępowaniu przygotowawczym, jak i przed Sądem oraz opłaty sądowej od orzeczonej kary łącznej.

SSR Katarzyna Baryła

(...)

(...)

(...)

(...)(...)